

<p> </p>

©

Racisme bestrijd je niet met voornemens alleen

Ons land beloofde in 2001 om een nationaal plan tegen racisme op te stellen, maar dat is er nog altijd niet. Antiracistische organisaties nemen het heft in handen.

Wie? De coalitie voor een interfederaal actieplan tegen racisme.

Wat? In België is racisme structureel en institutioneel, maar met een ambitieus en alomvattend plan kan het tij keren.

‘We zijn er vast van overtuigd dat de hinderpalen voor de uitbanning van raciale discriminatie en voor de verwezenlijking van raciale gelijkheid voornamelijk te maken hebben met een gebrek aan politieke wil.’ Dat zijn niet onze woorden, maar die van de VN-verklaring in Durban uit 2001. Ons land tekende die en engageerde zich om een nationaal actieplan tegen racisme te maken. Dat plan is er nog steeds niet. De goede bedoelingen van 2001 staan in schril contrast met de passiviteit

sindsdien. We werden nochtans op de vingers getikt door de Mensenrechtenraad, het comité ter uitbanning van rassendiscriminatie van de VN en de Europese commissie tegen Racisme en Intolerantie.

Ondertussen kreeg het Belgische antiracistische middenveld wel ruim de tijd om zijn huiswerk te maken. We staan klaar om te participeren, want verder uitstellen of mislukken is geen optie.

Racisme is in ons land geen uitzondering, maar structureel en institutioneel. Al meer dan een decennium behoort België tot de slechtste leerlingen van de Europese klas op het vlak van werkzaamheidsgraad voor personen met een migratie-achtergrond. Van alle Oeso-landen kampt ons land met een van de grootste etnische kloven in de onderwijsprestaties van leerlingen.

Duits voorbeeld

België zou boetes kunnen afdwingen bij mediabedrijven die hate speech niet binnen de 24 uur verwijderen en doorseinen aan het gerecht

Een ambitieus en alomvattend plan dat het tij kan keren: welke ingrediënten vergt dat? De strijd tegen racisme is in de eerste plaats een overheidsverantwoordelijkheid, stellen de VN. Maar een nationaal actieplan tegen racisme moet tot stand komen in nauw overleg met antiracistische organisaties en uiteraard met de vertegenwoordigers van de slachtoffers zelf. Daarom moeten we een stuurgroep bijeenroepen met alle relevante betrokkenen. Liever vandaag dan morgen.

Het interfederale plan mag niet alleen inzetten op het alledaagse racisme tussen burgers onderling, maar moet ook institutioneel racisme tackelen. Na zeventien jaar kan het zich niet beperken tot het laaghangende fruit. Al valt er wat dat betreft nog wel wat te plukken, zoals de in het regeerakkoord beloofde slimme streefcijfers in de ambtenarij en in andere sectoren. Met sensibilisering alleen maak je geen einde aan de straffeloosheid. Je moet inzetten op wet- en regelgeving, op handhaving en justitie. Gelukkig liggen ook daar de beleidsopportunities voor het rapen.

1. Na tien jaar antidiscriminatiewetten ligt er eindelijk een evaluatie voor in het parlement. Daaruit blijkt vooral dat die niet of onvoldoende worden gehandhaafd. Dat ligt aan moeilijkheden in de bewijsvoering doordat een wetgevend kader ontbreekt, maar ook aan te lage en weinig afschrikwekkende sancties en aan drempels in de rechtstoegang. De antiracisme en -discriminatiewetten afdwingbaar maken, moet de eerste prioriteit krijgen.

2. Ook het politie- en justitieapparaat, dat die wetten moet handhaven, blijven niet onbesproken. Verschillende politiekorpsen liggen onder vuur vanwege racisme. Er is nood aan een duidelijker regelgevend kader dat racisme en etnisch profileren verbiedt, aan een kordater tuchtbeleid en aan robuustere interne controlesystemen. Het politie- en justitieapparaat moeten de bevolkingssamenstelling weerspiegelen.

3. Positieve acties zijn nodig om effectieve participatie van gediscrimineerde groepen mogelijk te maken in alle domeinen van het maatschappelijke leven, stelt de verklaring van 2001. Dat instrument was tot nu toe onbenut gebleven wegens rechtsonzekerheid. De regering moet daarin verandering brengen met een duidelijker juridisch en beleidskader.

4. Tal van recente online incidenten tonen aan dat *hate speech* aanzet tot haat, maar niet tot debat. Een probleem dat sinds 2001 niet echt verbeterde. Ook daar is de taak van de overheid om het democratische debat te bewaken. Naar Duits voorbeeld kan ze serieuze boetes afdwingen bij (sociale) mediabedrijven die *hate speech* niet binnen de 24 uur verwijderen en doorseinen aan het gerecht.

Voortrekkersrol

Wil het interfederale actieplan een keerpunt worden in de strijd tegen racisme, dan moet het toekomstgericht zijn en kortetermijnbelangen van politici overstijgen. België heeft de kans om opnieuw een voortrekkersrol te spelen in de strijd tegen racisme. Wij zien signalen dat de tijd er rijp voor is. In juni 2016 antwoordde minister van Buitenlandse Zaken Didier Reynders (MR) aan de VN dat België werk zou maken van een nationaal actieplan. Nog recenter beloofde staatssecretaris voor Gelijke Kansen Zuhail Demir (N-VA) binnenkort uit te pakken met een interfederaal plan. Minister van Werk Kris Peeters (CD&V) werkt aan een KB over positieve acties op de arbeidsmarkt.

Maar de vele slachtoffers van racisme hebben weinig boodschap aan die beloftes. We rekenen erop dat de heropflakkerende politieke wil dit keer sterk genoeg is om een slagkrachtig interfederaal actieplan tegen racisme op te stellen. Samen met ons.

De coalitie bestaat uit deze organisaties:

ACLI Vlaanderen vzw, ACV-CSC, AIF+ vzw, Asbl Objectif - mouvement pour l'égalité des droits, Balkan lgbtqia, Bamko asbl, BePax, Boeh!, CBAI asbl, Collectif Contre l'Islamophobie, ella vzw | Kenniscentrum gender en etniciteit, Enar Europe, Enar Belgium, Federatie van Marokkaanse Verenigingen, Feniks vzw, Hand in Hand tegen racisme vzw, Hand-in-Hand Gent, Hart boven Hard, Internationaal Comité vzw, Job@Ubuntu, Kif Kif vzw, Le Collectif Mémoire Coloniale de Lutte contre les Discriminations, Le Monde des Possibles – Liège, Liga voor Mensenrechten, Ligue des droits de l'Homme, Merhaba vzw, Minderhedenforum, MRAX, Mwindia Kitoko, Orbit vzw, Platform Allochtone Jeugdwerkingen, Réseau de

Soutien aux Victimes Brésiliennes de la Violence Domestique, Rimo Limburg vzw, Samenlevingsopbouw sector, School zonder Racisme vzw, share (Forum des Migrants), Tayush, Union des Progressistes Juifs de Belgique, vzw Jakoeboe - Welzijnsschakel Vluchtelingen Oostende.

LEES MEER

19/05/2018 | 'Meghan is eigenlijk geen zwarte vrouw. Zij lijkt op Pippa en kleedt zich als Diana'

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20180518_03520986)

19/05/2018 | Donald Glover hackt het moment

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20180518_03520025)

17/05/2018 | Privileges

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20180516_03516878)

12/05/2018 | 'Homans laat na racisme scherp te veroordelen'

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20180511_03509219)

27/04/2018 | 'Niemand is racistisch, maar racisme is overal'

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20180426_03484767)

rd.be/extra/sta